

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

1. Гранти, міжнародна підтримка	2
ДОДАТКОВІ ГРАНТОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ	2
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ІШІ ДЛЯ ПІДТРИМКИ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	3
ОЕСР: ВИЯВЛЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ІШІ З ВИКОРИСТАННЯМ ПАТЕНТНИХ ДАНИХ	4
ОЕСР: ГЛОБАЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО КОРПОРАТИВНУ СТІЙКІСТЬ	4
ОЕСР: СТРАТЕГІЧНА РОЗВІДКА В ДІІ	5
ОЕСР: ЩО ТАКЕ БЕЗПЕКА ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЧОМУ ВОНА ВАЖЛИВА ДЛЯ СВІТОВОЇ НАУКИ	6
3. Корисні новини України та світу	7
СПІЛЬНІ ЦІННОСТІ — ЗАПОРУКА АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ	7
ПРОЄКТ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ КІБЕРГІГІЄНИ ДО 2030 РОКУ	8
ЧОМУ ВАЖЛИВО, ЯКЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ МАЄ СТУДЕНТ	9
ТАІЕХ-МІСІЯ З ОНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ВІДКРИТОЇ НАУКИ	10
КОЛИ ПОЛИЦІ ПЕРЕПОВНЕНІ: НОВА ІНІЦІАТИВА ДЛЯ ЗАХИСТУ РІДКІСНИХ КНИЖОК	10
КУРС НА ПІДПРИЄМНИЦТВО: УНІВЕРСИТЕТИ МАЮТЬ ГОТУВАТИ ЦИФРОВИХ НОВАТОРІВ	11
ПІДПРИЄМНИЦЬКІ НАВИЧКИ В ОСВІТІ	12
ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДЛЯ ВСІХ — КРОК ДО СПРАВЕДЛИВОСТІ В НАУЦІ	13
4. Наукові заходи	14
ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ НА ПЛАТФОРМІ INNOHUB	14
РОЗКРИТТЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНСЬКОГО ВИРОБНИЧОГО БІЗНЕСУ	15
ДОСТУПНІСТЬ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ДАНИХ	15
ІНФОРМАЦІЙНІ ТИЖНІ ПРОГРАМИ ЄС ЕРАЗМУС+	16
UNIVERSITY INNOVATION DAY	17
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКА	17
ЕФЕКТИВНЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ	18
ДОСЛІДЖЕННЯ – ВІДПРАВНІ ТОЧКИ ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ БІБЛІОТЕК	18

1. Гранти, міжнародна підтримка

ДОДАТКОВІ ГРАНТОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ

Національний фонд досліджень України та Нідерландська дослідницька рада оголосили про старт другого раунду конкурсного відбору на додаткові грантові можливості для українських вчених, який реалізується у рамках партнерської ініціативи NWO–НФДУ. Ініціатива спрямована на підтримку українських науковців у їхньому прагненні розширювати свої професійні контакти й розвивати продуктивну дослідницьку співпрацю з нідерландськими колегами. Участь в ініціативі допомагає науковим командам, що вже реалізують проєкти за підтримки NWO, залучати до роботи дослідників з України. Керівники проєктів у Нідерландах можуть подавати заявки на фінансування для оплати залучення одного українського дослідника на період від 6 до 24 місяців. Максимальні витрати на одного українського співзаявника становлять 1250 євро на місяць (включно з витратами на матеріали); загальний бюджет цієї ініціативи становить 480 тис. євро. Взяти участь у конкурсі можуть вчені, які мають науковий ступінь PhD або його еквівалент, отриманий або визнаний в Україні; працюють за основним місцем роботи в українській державній науково-дослідній установі чи закладі вищої освіти, що зареєстровані та функціонують відповідно до законодавства України; перебувають і здійснюють свою дослідницьку діяльність саме в Україні. У рамках другого раунду конкурсного відбору українські заклади вищої освіти або наукові установи можуть отримати максимум два гранти на установу. Заявки на участь можна подати до 23 червня 2026 року.

Детальніше: <https://cutt.ly/Vtrz8xD4>, <https://qrpage.net/qr/RKqXG>

Фото: скріншот

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ШІ ДЛЯ ПІДТРИМКИ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Використання штучного інтелекту для підтримки учнів з особливими освітніми потребами» із серії «Документи ОЕСР зі штучного інтелекту». У ньому зазначається, що ефективна інтеграція цифрових технологій в освіту продемонструвала їх високий потенціал у підтримці учнів з особливими освітніми потребами (ООП). Цифрові навчальні середовища та інтелектуальні системи репетиторства можуть покращити процеси навчання для учнів з ООП. Технології, такі як оновлені дисплеї Брайля, програмне забезпечення для субтитрів, персональні цифрові помічники та інші можуть сприяти усуненню бар'єрів для навчання та повноцінної участі осіб у суспільному житті. Дослідження дозволили встановити, що інтеграція таких інструментів призводить до покращення результатів навчання, розвиває соціальні навички, одночасно збільшуючи ймовірність вступу людей з ООП до закладів вищої освіти. Інклюзивні умови покращують толерантність, зменшують упередженість та підтримують академічні результати, розширює професійні можливості та сприяє зростанню доходів. Детально розглядаються різні аспекти використання інструментів штучного інтелекту, а також ключові ризики, обмеження, ефективність, механізми забезпечення етичного, сталого та безпечного упровадження. Також наводяться політичні міркування щодо обрання, розроблення та інтеграції інструментів ШІ для інклюзивної освіти на засадах етичного проектування, доказових досліджень, моніторингу, захисту даних і підзвітності.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/FwLb3>, <https://qrpage.net/qr/Kx12u>,
<https://doi.org/10.1787/1e3dffa9-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИЯВЛЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ШІ З ВИКОРИСТАННЯМ ПАТЕНТНИХ ДАНИХ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Виявлення нових технологій ШІ з використанням патентних даних: напівавтоматичний підхід». У ньому представлено інноваційну методологію ідентифікації патентів на штучний інтелект, тобто патентів, які захищають винаходи, пов'язані з технологіями штучного інтелекту. Ця методологія базується на попередній, розробленій ОЕСР та враховує останні розробки у сфері ШІ, інтегруючи сплеск розвитку генеративного ШІ, а також стратегію пошуку на основі класів патентних технологій за схемою Спільної патентної класифікації та відповідним словником з ШІ. Переглянута таксономія визначає нову термінологію ШІ шляхом аналізу тексту новітніх наукових статей, списки груп, потенційно пов'язаних з ШІ, ідентифікуються на основі їх поєднання з термінами ШІ у назвах патентів чи рефератах, а також підлягають експертній перевірці. Запропонований підхід дозволяє часто оновлювати методологію для оперативного врахування нових технологій ШІ. Аналіз спирається на патентні заявки, подані відповідно до «Договору про патентну кооперацію» (РСТ), що забезпечує міжнародно порівнянні та своєчасні показники. Методологію та результуючу таксономію можна легко застосувати до інших наборів патентних даних. У звіті узагальнено нові дані щодо патентування ШІ, описано переглянуту методологію ідентифікації патентів на штучний інтелект та висвітлено останні тенденції у патентуванні ШІ з акцентом на заявки РСТ.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/rOHUx>, <https://qrpage.net/qr/mrcKr>,
<https://doi.org/10.1787/d17e9a1a-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ГЛОБАЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО КОРПОРАТИВНУ СТІЙКІСТЬ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Глобальний звіт про корпоративну стійкість за 2025 рік». У ньому наголошується на важливості інтеграції екологічних та соціальних аспектів у стратегію, діяльність та розкриття інформації про компанію. Це сприяє ефективному управлінню та допомагає інвесторам краще розуміти довгострокові ризики і можливості фірми. Надійні практики, пов'язані зі сталим розвитком, дають можливість компаніям розпізнавати та реагувати на зміни в екологічних та соціальних трендах. У звіті подана інформація про те, як компанії на практиці реалізують «Принципи корпоративного управління» ОЕСР у сфері

сталого розвитку у частині розкриття інформації, побудови діалогу з акціонерами, окреслення обов'язків ради директорів та взаємодії із зацікавленими сторонами. Докази, представлені у звіті, свідчать, що практика розкриття інформації про сталий розвиток покращилася в усьому світі, проте необхідне постійне підтримання відповідних зусиль для підвищення здатності компаній генерувати довгострокове зростання. У 2022-2024 роках розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, розширилося з 86% до 91% світової ринкової капіталізації. У 2024 році майже 12,9 тис. компаній (що представляють 91% компаній, які котируються на біржі), розкрили інформацію, пов'язану зі сталим розвитком, порівняно з 9,6 тис. у 2022 році. Енергетичні компанії мають найвищий рівень розкриття інформації, охоплюючи 94% ринкової капіталізації галузі. тоді як сектор нерухомості має найнижчу частку – 78%. Експерти аналізують цільові показники скорочення викидів, винагороди керівників, капітальних витрат та інвестицій в екологічно чисті дослідження та розробки. У 2024 році компанії, що представляють 88% ринкової капіталізації, розкрили викиди парникових газів. У 2024 році 42% компаній, які розкривають інформацію, пов'язану зі сталим розвитком, отримали підтвердження цієї інформації від зовнішнього постачальника послуг, тоді як більшість компаній покладаються на обмежене підтвердження (56%) і лише 17% – на обґрунтоване підтвердження.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/vhq9C>, <https://qrpage.net/qr/AfY9Y>,
<https://doi.org/10.1787/bc25ce1e-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: СТРАТЕГІЧНА РОЗВІДКА В ДІЇ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала аналітичний документ «Управління майбутнім передових матеріалів: стратегічна розвідка в дії» із серії «Документи ОЕСР з питань науки, технологій та промисловості». У ньому зазначається, що унікальні властивості передових матеріалів та швидке впровадження інновацій у цій сфері мають великий потенціал для створення більш безпечних, стійких та ефективних продуктів. Зокрема, нові фотоелектричні матеріали та батареї можуть допомогти у подальшому використанні потенціалу відновлюваної енергії, а біопродукти можуть зменшити потребу в сировині для викопного палива та підтримати циркулярну економіку. Передові матеріали можуть спричинити інновації у таких різноманітних секторах, як аерокосмічний, упаковка харчових продуктів, м'яка робототехніка. Передові матеріали все частіше визнаються критичною галуззю нових технологій, аде досі глобального стандартного визначення передових матеріалів не існує, а в національних стратегіях з цього питання часто використовуються більш розмита термінологія («інновації в матеріалах»,

«нові матеріали», «матеріали з доданою вартістю» тощо), а термін «передові матеріали» часто тлумачиться по-різному. У цьому звіті детально розглядається, як можна використовувати передові матеріали, оновлювати списки нових критичних технологій, додавати цей напрямок до національних стратегій зростання й здійснювати просування відповідних досліджень. Узагальнено досвід прогнозування, координації дій, управління та стратегічного аналізу. Матеріали звіту підтримають політиків та практиків, зацікавлених в оцінюванні технологій, розробленні чи оновленні національних стратегій для нових технологій в цілому та, зокрема, передових матеріалів, з метою прискорення інновацій.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Z0MKm>, <https://qrpage.net/qr/Mouc0>,
<https://doi.org/10.1787/a15874fa-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЩО ТАКЕ БЕЗПЕКА ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЧОМУ ВОНА ВАЖЛИВА ДЛЯ СВІТОВОЇ НАУКИ

У блозі Організації економічного співробітництва та розвитку опублікувала стаття Йорана Бельденгрюна та Карфаген Сміта «Що таке безпека досліджень та чому вона важлива для світової науки?». У ній автори зазначають, що уряди дедалі тісніше пов'язують науку й технології з цілями національної та економічної безпеки, тому питання політики у галузі безпеки досліджень стали у десятки разів більш актуальними, ніж 7 років тому. Вони розкривають власне бачення того, що таке безпека досліджень, чому вона важлива і як збалансувати захист досліджень із відкритістю у глобальній науці. Відкриті та спільні дослідження вже давно є основою наукового прогресу: вони стимулюють інновації, зміцнюють економіку та допомагають вирішувати глобальні проблеми - від зміни клімату до охорони здоров'я та цифрової трансформації. Однак по мірі посилення стратегічної конкуренції та геополітичної напруженості, уряди приділяють дедалі більше уваги безпеці досліджень, захищаючи дослідні інституції та науковців від втручання, шпигунства та порушень цілісності досліджень. Нові дані ОЕСР показують, наскільки швидко відбуваються ці зміни. У 2025 році країни повідомили про 250 політичних ініціатив, пов'язаних з безпекою досліджень, що майже вдесятеро більше, ніж у 2018 році. За той же період кількість країн, які вжили такі заходи, зросла з 12 до 41. Таке стрімке зростання підкреслює серйозну зміну політики: наука й технології все частіше розглядаються не лише як двигуни інновацій, а й як стовпи національної безпеки. Безпека досліджень передбачає дії з прогнозування, запобігання та управління ризиками для системи досліджень та інновацій, включаючи попередження незаконного присвоєння результатів НДДКР, що може завдати шкоди національній або економічній безпеці,

нейтралізацію іноземного втручання чи зловмисного впливу, при недопущенні порушення основ свободи досліджень. Безпека досліджень спрямована на запобігання небажаних передачі критично важливих знань і технологій (у тому числі - подвійного призначення) за допомогою пропорційних та заснованих на оцінці ризиків гарантій, що створюють умови збалансування максимальної відкритості та необхідної закритості досліджень у сфері міжнародного співробітництва. Типові заходи безпеки досліджень включають вимоги прозорості та розкриття інформації, оцінювання ризиків та комплексну перевірку міжнародних партнерів, відповідну інформаційну кампанію та рекомендації дослідникам щодо виявлення та контролю загроз, створення надійних систем управління та використання національних контактних пунктів для консультування установ, які виконують дослідження. Ці підходи спрямовані на захист законних національних інтересів за одночасного дотримання свободи досліджень і розвитку міжнародного співробітництва. Портал безпеки досліджень ОЕСР у базі даних політики в галузі науки, техніки, технологій та інновацій stip.oecd.org забезпечує найповніший огляд національних ініціатив у цій галузі, інформує про розвиток політики та ризики, на усунення яких вона спрямована. Автори наголошують, що захист досліджень не означає їх тотального закриття. За умови належного управління безпекою досліджень вона може зміцнити довіру, цілісність та стійкість у глобальній науковій системі, гарантуючи, що міжнародна співпраця залишається рушійною силою спільного прогресу, а не джерелом вразливості.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/sHX8x>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

СПІЛЬНІ ЦІННОСТІ — ЗАПОРУКА АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ

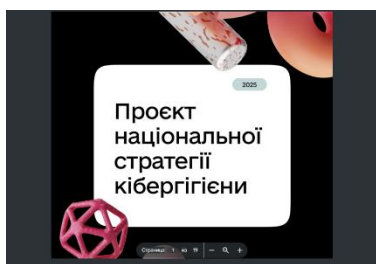
На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Шітіжа Капура та Лівіу Матея «Утвердження спільних цінностей допоможе академічній свободі витримати шторм». У ній автори наголошують, що в часи зростаючого тиску на автономію вишів важливо не лише мати законодавчий захист, а й відстоювати фундаментальні цінності університетів. Адже університети — це інституції, покликані продукувати й поширювати знання

як суспільне благо. Відповідно ключовим є право ставити запитання, оскаржувати усталені уявлення й публікувати навіть непопулярні результати. Саме це відрізняє університет від школи чи тренінгового центру. У Великій Британії та Уельсі нещодавно було ухвалено закон про свободу слова у вищій освіті. Це добре, але одного лише права недостатньо - потрібна культура, яка підтримує сміливі й відповідальні дослідження. Ключову роль у формуванні такої культури можуть відіграти узгоджені принципи, формалізовані цінності, які університети визнають і застосовують у власній роботі. Завдяки їм можна об'єднати різні внутрішні й зовнішні зацікавлені сторони: від керівників та працівників до урядів і суспільства в цілому. Так, конференція у King's College London є важливою подією, в рамках якої учасники (представники університетів з усього світу) вільно й без перешкод обговорюють автономію, академічну свободу й відповідальність закладів вищої освіти перед суспільством. Трьома основними «стовпами», які мають захищати академічну свободу, є: незалежність від політичного впливу, високі стандарти академічної якості та свобода дослідження. Легітимність університетів не може базуватися лише на законі, він має бути підкріплений ціннісними рамками, які визнають критичне мислення й готовність до діалогу. Не менше значення має «соціальна ліцензія» - довіра і розуміння з боку широкої спільноти ролі університетів як центрів знань. Якщо громадськість вважає ЗВО ізольованим або відірваним від реального життя, її підтримка буде зменшуватися, а захист академічної свободи — послаблюватиметься. Справжній опір новим проблемам, ризикам та політичному тиску можуть забезпечити не лише юридичні гарантії, а й активне відстоювання цінностей: прозоре ефективне управління, відкритий діалог, сильні керівні органи, довіра та громадська підтримка.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/2XdbU>

Фото: pixabay.com

ПРОЄКТ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ КІБЕРГІГІЄНИ ДО 2030 РОКУ

Міністерство цифрової трансформації України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національний координаційний центр кібербезпеки при РНБО України презентували Проєкт Національної стратегії кібергігієни до 2030 року. Документ має на меті зміцнити цифрову стійкість, підвищити рівень цифрових навичок громадян, сприяти розвитку безпечного цифрового середовища для людей, компаній і державних установ, просувати передові практики у цій сфері. У проєкті Стратегії проголошено мету, принципи та завдання кібергігієни задля запобігання можливому негативному впливу новітніх цифрових технологій на громадян. Ключові цілі включають упровадження стандартів безпеки у держустановах, підвищення обізнаності населення про кіберзагрози,

сертифікацію держслужбовців, а також інтеграцію курсів з кібергігієни до шкільної програми. Основні цілі та заходи, яких планується досягти у період до 2030 року: підвищення обізнаності населення - залучити 2 млн громадян до програм з кібергігієни та довести обізнаність до 10%; стандартизація в держсекторі - впровадити стандарти безпеки у 90% державних установ та провести пілотний проєкт зі 100 великими компаніями; кваліфікація держслужбовців - забезпечити, щоб 80% держслужбовців отримали сертифікат з кібергігієни; освіта - інтегрувати курси з кібергігієни до 10% шкіл до 2027 року та до 20% - до 2030 року; захист вразливих груп - посилити поінформованість неповнолітніх, людей елегантного віку та ветеранів.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/ju8iD>, <https://qrpage.net/qr/IOfk3>,
<https://qrpage.net/qr/gum94>

Фото: скріншот

ЧОМУ ВАЖЛИВО, ЯКЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ МАЄ СТУДЕНТ

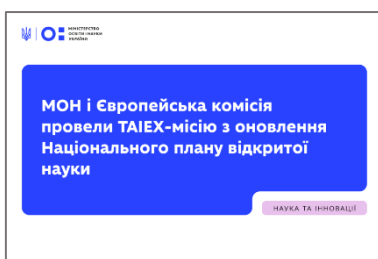

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Таш Мошейм «Студенти на «якісній» роботі мають більший шанс на академічний успіх». У ній розглядаються результати нещодавнього дослідження, які показали, що важливо не просто щоб студенти працювали та набували досвіду паралельно з навчанням, а щоб вони робили це відповідним чином. Аналізувався досвід понад тисячі студентів із чотирьох університетів. Виявилось, що багато з них працювали на низькооплачуваних посадах в охороні здоров'я, готельно-ресторанному бізнесі та торгівлі. Третина респондентів вказала на контракт з нульовими годинами (без гарантованого робочого часу), а майже половина зізналась, що їхня робота погіршує психологічний стан, викликає стрес і провокує тривожність. Разом із тим студенти, чия робота була «якісною» з точки зору клімату, умов праці, чіткого розуміння сенсу виконуваних завдань, мали значно вищу ймовірність отримати диплом з відзнакою. Виявилось, що можливість працювати з дому (віддалено), хороші колеги та менеджери — це важливі складові успішного навчання. Отже, якість роботи є важливим, але зазвичай недооціненим чинником академічного успіху, тому університети мають активніше підтримувати студентів у пошуку «гарних» підробітків, залучаючи для цього партнерства з роботодавцями. Перспективним може стати шлях створення «студентських трудових статутів», що гарантуватимуть гідну роботу, перегляд фінансової підтримки тощо. Адже оплачувана робота під час навчання може бути не тягарем, а ресурсом, якщо це буде дійсно «якісна» зайнятість. За підтримки університетів і державної політики студенти отримують не лише можливість покривати витрати, а й зростати академічно за рахунок гарного робочого досвіду.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/u6hYy>

Фото: pixabay.com

ТАІЕХ-МІСІЯ З ОНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

Європейська комісія у співпраці з Міністерством освіти і науки України провела експертну місію ТАІЕХ, яка була присвячена оцінюванню виконання Національного плану відкритої науки та напрацюванню рекомендацій з його оновлення. У місії взяли участь експерти з Франції, Фінляндії та Іспанії.

Було проаналізовано хід виконання Національного плану відкритої науки; розглянуто місце відкритої науки у ERA Policy Agenda 2025–2027, рекомендації ЮНЕСКО щодо відкритої науки та вимоги GDPR; моделі відкритого доступу (Green, Gold, Diamond, Hybrid); європейські практики розвитку інституційних та національних репозитаріїв на прикладі Іспанії, Франції та Фінляндії; моделі моніторингу відкритої науки, зокрема - French Open Science Monitor, Open Science Monitoring Initiative (OSMI), фінський та іспанський підходи до оцінювання відкритості. Обговорювались пропозиції щодо актуалізації Національного плану відкритої науки, підготовки дорожньої карти його реалізації в Україні та побудови національної системи моніторингу відкритого доступу.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/XBo82>

Фото: МОН

КОЛИ ПОЛИЦІ ПЕРЕПОВНЕНІ: НОВА ІНІЦІАТИВА ДЛЯ ЗАХИСТУ РІДКІСНИХ КНИЖОК

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джека Гроува «Бібліотеки координують утилізацію книг, щоб зберегти рідкісні видання». У ній автор пояснює, як нова ініціатива британських академічних бібліотек має забезпечити баланс між оновленням фондів і збереженням цінних наукових текстів. Наразі багато закладів у Великій Британії щорічно позбавляються тисяч непопулярних або маловикористаних книг у рамках роботи з очищення фондів. Проте це не завжди означає безпечну утилізацію, оскільки серед вилучених можуть опинитися унікальні або рідкісні видання, потрібні дослідникам у майбутньому. Щоб вирішити цю проблему, було створено ініціативу UK Print Book Collection (UK PBC), в рамках якої об'єднались академічні бібліотеки, що вирішили координувати інвентаризацію фондів на загальнонаціональному рівні. Книгу можна вилучати (продавати, списувати або утилізувати) лише за умови, якщо принаймні сім інших копій цього видання є в інших учасниках ініціативи. Для цього використовується інформація платформи Library Hub, яка включає десятки мільйонів записів про наявні книги в 202 бібліотеках країни. Ця політика

«семи примірників» має зменшити ризик втрати рідкісних або науково важливих видань, зберігши при цьому можливість для бібліотек очищувати полиці, звільняючи простір для нових надходжень. Представники бібліотек відзначають, що в умовах обмеженого простору та зростаючих витрат на зберігання колекцій UK RBC дає довгоочікуване рішення-баланс. У першому пілотному закладі – Університеті Ворвіку бібліотечний фонд уже перевищує мільйон одиниць та розміщується на 43,5 км полиць, а вільного місця залишалось лише близько 100 метрів. Стандартна практика передбачала щорічне вилучення близько 5 тисяч непопулярних примірників, але нова схема дозволяє зробити цей процес прозорішим і безпечнішим. Мета UK RBC - не просто скоротити загальну кількість книг у бібліотеках, а зберегти доступність знань і захистити рідкісні видання від необережного списання. Перевірка перед вилученням охоплює не лише наявність копій, але й ретельну оцінку значення видання, дисциплінарної релевантності та потреб спільноти. Таким чином, нова координаційна ініціатива демонструє, що бібліотеки здатні поєднувати практичні виклики (такі, як брак простору, зростання колекцій, знос фондів) із відповідальністю за збереження культурної та наукової спадщини. Створюється механізм, який дозволить відновити баланс між оновленням та консервацією й гарантує, що навіть при очищенні полиць важливі тексти не зникнуть, а залишаться доступними для дослідників майбутніх поколінь.

Детальніше: <https://qrcode.net/qrb0NqK>

Фото: pixabay.com

КУРС НА ПІДПРИЄМНИЦТВО: УНІВЕРСИТЕТИ МАЮТЬ ГОТУВАТИ ЦИФРОВИХ НОВАТОРІВ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Патріса Сеувоу «За межами робочого дня: підготовка студентів як цифрових підприємців». У ній автор наголошує, що з огляду на стрімкі зміни, які відбуваються на ринку праці, університети вже не можуть готувати лише «найманих працівників» — вони повинні формувати нових підприємців і новаторів, здатних створювати цінність у цифровому світі. Багато випускників мають глибокі теоретичні знання, але не мають належної цифрової грамотності, підприємницької впевненості чи здатності адаптуватися в умовах, де стандартна робота з 9 до 5 вже не є нормою. Щоб університети відповідали новим викликам, потрібно змінити не лише зміст навчання, а й способи оцінювання та навчальні практики. Одним із запропонованих рішень є упровадження бізнес-симуляцій із підтримкою генеративного ШІ. Наприклад, замість традиційного есе студенти можуть розробляти проєкт цифрового бізнесу — створювати макет бренду, сайт, маркетингові матеріали, клієнтські профілі за допомогою ШІ, а потім захищати свою ідею у форматі живої презентації перед колегами. При цьому важливо,

щоб студенти не просто «копіювали» відповіді, а критично аналізували, коригували й адаптували результати ШІ, демонструючи розуміння, де система помиляється або має обмеження. Ще один підхід — формат «fail-fast» (швидкої спроби): за умовами курсу студентам доручається за тиждень запустити простий онлайн-проект (наприклад, інтернет-магазин або соціальну кампанію), протестувати його роботу, забезпечити маркетинг, логістику, клієнтський досвід і відрефлектувати помилки. Мета цього не полягає у доведенні продукту до досконалості, вони таким чином мають зрозуміти, як працює цифровий бізнес, як реагувати на невдачі й швидко адаптуватися. Також автор описує, як групові проекти з цифрового сторітелінгу (розроблення віртуального бренду, контенту для соцмереж, візуального стилю) допомагають студентам засвоїти навички роботи в команді, креативність, розуміння цифрового простору та ринку. Такий підхід наближає освіту до реальних умов праці, де важливі не лише знання, а й здатність створювати цінність, адаптуватися, комунікувати і швидко реагувати на зміни. Отже, настав час змінити парадигму – перейти від формального оцінювання знань до навчання через створення, експерименти й постійне удосконалення. Якщо університети приймуть цей виклик, вони зможуть забезпечити студентам не просто диплом, а надзвичайно цінні навички цифрової гнучкості, підприємливості та готовності будувати власний шлях у сучасному світі, де цінуються інновації, адаптивність і творчість.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Bpqjg>

Фото: pixabay.com

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ НАВИЧКИ В ОСВІТІ

На сайті Європейського освітнього простору / European Education Area у розділі у «Якісна освіта та навчання для всіх» опубліковано тематичний звіт «Підприємницькі навички та способи мислення в освіті». Документ підготовлений Спільнотою освітніх інновацій (CEI), охоплює відомості про проведені вебінари, консультації щодо передового досвіду, навчальні візити та інтерв'ю. Він містить рекомендації щодо впровадження підприємницьких компетенцій у європейську систему освіти. Розглядається підприємництво поза бізнесом, яке є не просто кроком для започаткування бізнесу, а наскрізною та безперервною компетенцією з розвитку креативності, стійкості, співпраці та створення цінності. Розвиток підприємницького мислення допомагає учням долати такі виклики, як «зелений» та цифровий перехід, сприяє підвищенню конкурентоспроможності та соціальній згуртованості. Інтеграція у навчальні програми вищої освіти компонент з розвитку підприємництва вимагає гнучких, студентоорієнтованих підходів, практичного навчання та тісної співпраці із зовнішніми партнерами;

посилення служб підтримки наставництва, інкубаторів та юридичних чи фінансових консультацій для сприяння переходу від ідей до дій; навчання упродовж усього життя - від початкової школи до професійної підготовки та безперервної освіти. Передовий досвід Європи представлений у звіті ініціативами з Бельгії, Фінляндії та інших країн. Наведені приклади демонструють, що установи можуть консолідувати фрагментовані ініціативи, забезпечивши стаке фінансування та зміцнивши співпрацю з регіональними інноваційними екосистемами. У звіті містяться рекомендації щодо політики ефективнішого упровадження підприємництва, а саме: розроблення загальноінституційних стратегій підприємницької освіти; підтримка професійного розвитку у різних дисциплінах; створення надійних інституційних та регіональних служб підтримки; визнання неформального навчання підприємництву, зокрема - через мікросертифікати; зміцнення співпраці між екосистемами освіти, бізнесу, урядових структур та громадянського суспільства. Спільнота освітніх інновацій, маючи понад 1300 членів з 92 країн, діє як платформа для взаємного навчання та політичного діалогу у рамках програми Erasmus+. Сприяючи розвитку підприємницьких компетенцій як навичок упродовж життя, CEI підтримує амбіції Європейського освітнього простору щодо підготовки всіх учнів до процвітання в суспільстві, орієнтованому на інновації.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/tfmnA>, <https://qrpage.net/qr/GJmAm>

Фото: скріншот

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДЛЯ ВСІХ — КРОК ДО СПРАВЕДЛИВОСТІ В НАУЦІ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Емілі Діксон «ШІ може допомогти демократизувати доступ до наукових кар'єр». У ній йдеться про те, що університети можуть використовувати штучний інтелект для розширення можливостей студентів, зокрема - для надання раннього досвіду участі в дослідженнях та створення більш інклюзивних навчальних програм. Традиційні шляхи потрапляння у наукову сферу залишаються закритими для багатьох потенційних талантів. Щоб змінити ситуацію, навіть за відсутності ресурсів на коштовні стажування чи дефіцитні лабораторні місця, студенти могли б отримати реальний дослідницький досвід через моделювання, аналіз даних або симуляції, які не вимагають великої та надзвичайно витратної інфраструктури. ШІ здатен допомогти університетам виявляти «прогалини» у навчальних програмах і створювати інклюзивні курси, орієнтовані на більш широке коло студентів. Досвід роботи над дослідницькими проєктами на ранньому етапі (ще під час навчання у ЗВО) значно підвищує шанси вступити на шлях наукової кар'єри або присвятити себе інноваціям. Це не означає, що можна за допомогою ШІ автоматично вирішувати проблеми нерівності. Необхідно усвідомлено

підходити до створення матеріалів, забезпечити підтримку, менторинг і ресурси для студентів. Така політика має базуватись не лише на технологіях, а й на відповідальності університетів щодо адаптації курсів, дотримання етичних стандартів, створення умов для справжньої участі у науці. ШІ має потенціал стати каталізатором демократизації доступу до наукових кар'єр шляхом зниження бар'єрів (фінансових, просторових, соціальних), якщо університети його свідомо використовують, то зможуть розширити різноманіття серед дослідників і створити більш справедливую систему, де шанси на успіх будуть доступні значно ширшій групі студентів.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/tf7yc>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи

ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ НА ПЛАТФОРМІ INNOHUB

25 листопада 2025 року у рамках циклу «Цифрові платформи як ключовий інструмент реалізації інноваційних ідей» відбувся відкритий науково-практичний вебінар «Практичні рішення для розробки і впровадження інноваційних проєктів на платформі InnoHub». Захід став майданчиком перетворення ідей на реальні рішення, які будуть упроваджені у реальному бізнесі та суспільній практиці. Обговорили наступні питання: як визначити потенціал власної розробки та підготувати її до виходу на ринок; які можливості пропонує цифрова платформа InnoHub для пошуку партнерів, інвесторів і створення стартапів / спінофів; як працюють автоматизовані шаблони, ШІ-підказки та персональні траєкторії комерціалізації на платформі. Організатор – Український інститут науково-технічної експертизи та інформації.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/FLxUI>, <http://webinar.ukrintei.ua/>

Фото: скріншот

РОЗКРИТТЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНСЬКОГО ВИРОБНИЧОГО БІЗНЕСУ

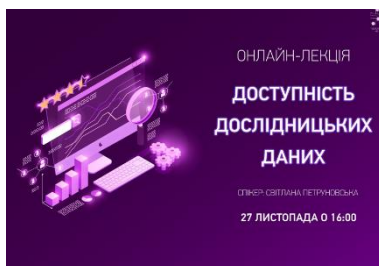

27 листопада 2025 року в онлайн-форматі відбувся семінар «Міжнародна співпраця і розкриття технологічного потенціалу українського виробничого бізнесу». Захід є частиною курсу «Шлях до процвітання України на основі досвіду Німеччини». Слухачі дізналися про роль міжнародної співпраці у посиленні конкурентоспроможності та інноваційності українського виробничого бізнесу; отримали інформацію про інструменти та моделі розвитку технологічного потенціалу, а також нові можливості для зростання через участь у міжнародних проєктах, партнерствах і технологічних екосистемах. Організатор - Ukraine Global Faculty.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/Xzt12>, <https://t.me/c/2656434527/355>

Фото: скріншот

ДОСТУПНІСТЬ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ДАНИХ

27 листопада 2025 року у межах курсу «Must-have для дослідницької діяльності» відбулася чергова онлайн-лекція «Доступність дослідницьких даних». Вона була присвячена одній із ключових вимог сучасної наукової публікації - доступності дослідницьких даних, яка може стати потужним інструментом сучасного науковця, допоможе підвищити якість та обґрунтованість результатів дослідження, цитованість і зробити внесок у науку дійсно помітним. Обговорили наступні питання: що таке принципи FAIR і чому важлива доступність даних; які характеристики необхідні даним, щоб їх було легко знайти та використати; яка політика журналів щодо даних і як це впливає на процес публікації; навіщо потрібні шаблони заяв про доступ до даних, як їх правильно скласти; як цитованість даних впливає на наукову кар'єру. Організатор – Бібліотека КПП ім. Ігоря Сікорського.

Детальніше: https://t.me/kpi_library/4880, <https://qrcode.net/qr/VP0Eq>

Фото: скріншот

ІНФОРМАЦІЙНІ ТИЖНІ ПРОГРАМИ ЄС ЕРАЗМУС+

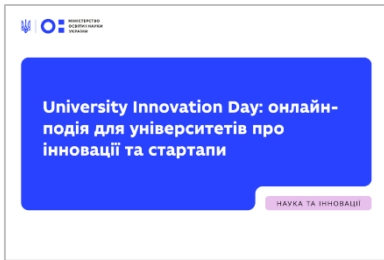

З 2 по 12 грудня 2025 року відбудеться серія заходів у рамках Інформаційного тижня програми Європейського Союзу «Еразмус+» в Україні у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Під час заходів слухачі дізнаються про нові конкурси Програми ЄС «Еразмус+» у 2026 році, зокрема – про їхні цілі, напрями, пріоритети та вимоги до проєктів; ознайомляться з ключовими платформами і порталами Програми ЄС «Еразмус+»; отримають консультації щодо пошуку партнерів та етапів підготовки успішної проєктної заявки; дізнаються про досвід міжнародних партнерств та українських закладів освіти та наукових установ щодо підготовки проєктів. Зокрема, заплановані наступні події: «Вища освіта, Жан Моне та освіта дорослих» (2 грудня 2025 року); «Інформаційний день «Еразмус+» у сфері освіти - професійна і фахова передвища освіта та освіта дорослих» (3 грудня 2025 року); «Інформаційний день «Еразмус+» у сфері освіти - шкільна освіта» (4 грудня 2025 року); «Інформаційний день «Еразмус+» у сфері молоді та спорту» (5 грудня 2025 року); Тренінг «eTwinning та інші можливості Програми ЄС «Еразмус+» для розвитку організаційної культури і міжнародної спроможності» (6 грудня 2025 року); «Інформаційний день «Еразмус+» щодо індивідуальних можливостей для молоді, студентів, випускників, викладачів і молодіжних працівників» (9 грудня 2025 року); Круглий стіл «Програма Європейського Союзу «Еразмус+»: актуальні можливості для українських учасників» (10 грудня 2025 року); «Вебінар для закладів професійної і фахової передвищої освіти» (12 грудня 2025 року); «Регіональний тренінг для працівників міжнародних відділів, керівників, відповідальних за міжнародну співпрацю, інституційних координаторів «Еразмус+» закладів вищої освіти України» (12 грудня 2025 року). Організатори: Міністерство освіти і науки України, Національний «Еразмус+» офіс в Україні, Представництво ЄС в Україні, Міністерство молоді та спорту України, Національний офіс підтримки Програми eTwinning, Інформаційний центр Еразмус+ молоді та Європейського корпусу солідарності, Erasmus Student Network – Ukraine та Erasmus Mundus Association – Ukraine, Офіс «Горизонт Європа» в Україні, національні центри EQF, Europass, Euroguidance, підрозділ Eurydice.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/j5Snp>, <https://qrpage.net/qr/Cm7DZ>,
<https://qrpage.net/qr/xvtsj>

Фото: організатори

UNIVERSITY INNOVATION DAY

4 грудня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться фінальний захід університетських стартап-студій «University Innovation Day» у рамках проекту «Seeds of Bravery: «Seeds of Bravery Startup Studios Final event: University Innovations in Ukraine — From Policy to Practice»». Захід має на меті підтримати українські університети у їхній діяльності з системного розвитку інновацій та власних стартап-команд. Відбудеться презентація сучасних підходів до підтримки університетських інновацій та розвитку мережі стартап-шкіл - інкубаторів - акселераторів; результатів роботи команди YEP Accelerator щодо реалізації дворічного пілоту університетських стартап-студій Seeds of Bravery у чотирьох університетах; практичних інструментів для роботи з командами у ЗВО; шляхів створення спін-офів в українському правовому та інституційному контексті; досвід Університету Аалто (Фінляндія) щодо побудови інноваційної екосистеми навколо університету. Подія є частиною Дорожньої карти розвитку мережі стартап-шкіл - інкубаторів - акселераторів. Організатори: МОН, Український фонд стартапів.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/yrIAU>, <https://luma.com/6mwx1gs3>

Фото: скріншот

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКА

11 грудня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології та безпека» (ІТБ-2025). Захід стане площадкою для обміну досвідом науковців, освітян, підприємців, представників органів державної влади та управління в частині зміцнення співробітництва у галузі інформаційних технологій, безпеки, комп'ютерних наук. Планується розглянути наступні питання: безпека та живучість критичних інфраструктур; технології штучного інтелекту та наука про дані; аналітичні системи на основі відкритих джерел інформації (OSINT); комп'ютерне моделювання складних систем; моделювання, аналіз та прогнозування процесів мережевої взаємодії; інтелектуальні технології підтримки прийняття рішень. Організатор - Інститут проблем реєстрації інформації Національної академії наук України.

Детальніше: <https://its.ipri.kiev.ua/>, <https://qrpage.net/qr/kXFPI>,
<https://its.ipri.kiev.ua/#register>

Фото: скріншот

ЕФЕКТИВНЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

11 грудня 2025 року у змішаному форматі відбудеться міжнародний науково-практичний форум «Ефективне врядування та виховання доброчесності в секторі безпеки та оборони». Він стане площадкою для обговорення результатів наукових досліджень у сфері виховання доброчесності та запобігання корупції, а також підготовки рекомендацій щодо зміцнення співпраці у цій сфері. Планується розглянути наступні питання: досвід структур сектору безпеки та оборони України у сфері виховання доброчесності та запобігання корупції в умовах воєнного стану; міжнародний досвід управління корупційними ризиками у воєнний та післявоєнний час; шляхи мінімізації корупційних ризиків у секторі безпеки та оборони України в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення. Організатори: Національний університет оборони України, Науковий центр проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони та інкі.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/0I5K8>, <https://qrcode.net/qr/5g6Ub>

Фото: організатори

ДОСЛІДЖЕННЯ – ВІДПРАВНІ ТОЧКИ ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ БІБЛІОТЕК

16 грудня 2025 року відбудеться вебінар «Дані та дослідження корінних народів: відправні точки для академічних бібліотек». Захід покликаний поінформувати слухачів про ключові концепції, етичні міркування та культурні протоколи на стику науки про дані та досліджень корінних народів, навчити застосовувати ефективні стратегії максимального охоплення різних точок зору та пріоритетів корінних народів у рамках практики каталогізації, формування метаданих та управління даними досліджень та коректно оцінювати можливості співпраці бібліотечних служб, дослідницьких груп та громадами корінних народів з метою підтримки ініціатив у сфері даних, що враховують культурні особливості. Під час вебінару планується обговорити наступні питання: що таке «дані» у максимально широкому їх розумінні, включаючи дослідницькі дані, колекції культурної спадщини та системи метаданих, що структурують доступ до знань; коли бібліотеки поводяться з даними як з нейтральною інформацією, вони ризикують стерти людські історії, які вони представляють; визнання даних як елементу життєвого досвіду допомагає пояснити, чому традиційні практики часто суперечать пріоритетам корінних народів. На основі канадського досвіду буде показано, як інструменти, практики та методології, розроблені

та використовувані бібліотекарями, можуть бути застосовані у дослідженнях та для організації знань, орієнтованих на корінні народи. Йтиметься про каталогізацію та метадані у рамках інтеграції світоглядів корінних народів та протоколів, специфічних для спільноти; стратегії етичної практики обробки даних, навіть якщо дослідження корінних народів не є основним обов'язком; керівництво проектами, які поважають суверенітет корінних народів, пріоритети громад та культурний контекст. Організатор - Choice.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/OXjvl>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

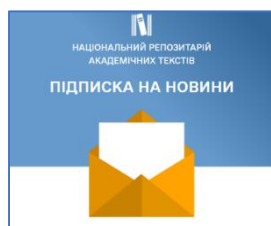

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQltYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>